

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСИТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСИТЭТА

№ 11 (685)

Аўторак, 29 сакавіка 1988 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць раз у тыдзень

Цана 2 кап.

У ПАРТКОМЕ

У партыйным камітэце 24-га сакавіка праведзены чарговыя заняткі семінара сакратароў партыйных арганізацый структурных падраздзяленняў універсітэта. Размова ішла аб рабоце з маладымі камуністамі. Вобшам у гэтай справе падзяліўся сакратар партарганізацыі матэматычнага факультэта Л. Я. Палякоў.

Сакратар партбюро фізічнага факультэта Т. П. Жалонкіна расказала аб практыцы работы са студэнтамі, якія ўступалі кандыдатамі ў члены КПСС у радах Савецкай Арміі. За ім, як правла, замацоўваюцца камуністы з пэўным партыйным стажама. Яны аказваюць

маладым усямерную дапамогу.

На семінары выступіў таксама сакратар партбюро біялагічнага факультэта В. А. Хількевіч.

Разам са станоўчым у рабоце з маладымі камуністамі адзначаліся і істотныя недахопы. Указвалася на тое, што асобныя з іх яшчэ не зусім глыбока вывучаюць Статут і Праграму КПСС. Пытанне ўхвалення гэтых і некаторых іншых недахопаў стаяла ў цэнтры ўвагі ўдзельнікаў семінара, вынікі якога падвёў намеснік сакратара парткома па арганізацыйнай рабоце Я. А. Семянчук.

НА ВУЧОНЫМ САВЕЦЕ

У мінулы чацвер адбылося чарговае пасяджэнне вучонага савета універсітэта. Прафесар В. А. Вахрушаў выступіў з дакладам «У. І. Вярнадоўскі — геніяльны вучоны і мысліцель», прысвечаным 125-годдзю з дня нараджэння гэтага выдатнага вучонага.

Аб падрыхтоўцы навукова-педагагічных кадраў на матэматычным факультэце зрабіў паведамленне яго дэкан М. В. Селькін.

На пасяджэнні савета абмеркаваны «Правілы прыёму ў вышэйшыя навучныя ўстановы СССР».

Па конкурсу выбраны прафесарска-выкладчыцкі састану, разгледжаны іншыя пытанні ўніверсітэцкага жыцця.

Мовай лічбаў НЕ ПЕРААДОЛЕНА РУБЕЖ

На пасяджэнні рэктарата універсітэта падведзены канчатковыя вынікі змоваў экзаменацыйнай сесіі 1987—88 навучальнага года. Па яе заканчэнні 255 студэнтаў (3,6%) мелі незадавальняючыя адзнакі, паказалі вельмі слабыя веды. Былі і такія студэнты, якія не з'явіліся на экзамены без уважлівых прычын. На падставе палажэння аб курсавых заліках і экзаменах у вышэйшых навуковых установах ім была дадзена магчымасць ліквідаваць акадэмічную запазычанасць на працягу першага месяца бягучага семестра. 210 студэнтаў універсітэта ліквідавалі акадэмічную запазычанасць. 45 жа — не здолелі гэтага зрабіць і адлічаны з універсітэта. На гісторыка-філалагічным факультэце такіх студэнтаў аказалася 22, матэматычным — 4, фізічным — 9, біялагічным — 6, геаграфічным — 4. У асноўным, усе яны — студэнты першых і другіх курсаў.

Трэба адзначыць, што ў час мінулай сесіі выкладчыкі праўлялі большую патрабавальнасць да студэнтаў за якасць іх ведаў, што адпавядала нарматыўным дакументам Мінвуза СССР па пытаннях кантролю вучэбнай работы і вучэбнай дысцыпліны. Цяпер, калі ідзе перабудова вышэйшай школы,

якасць падрыхтоўкі маладых спецыялістаў стаяцца самай галоўнай мэтай.

Пытанне паспяховасці студэнтаў павінна пастаянна знаходзіцца ў цэнтры ўвагі выкладчыкаў, факультэтаў. Яго трэба абмяркоўваць на пасяджэннях кафедраў, саветаў факультэтаў. Неабходна звярнуць увагу і на той факт, што адлічаныя з універсітэта студэнты-першаккурснікі — гэта, у асноўным, учарашнія школьнікі, многія з якіх, магчыма, не паспелі праіці адаптацыю ў ВНУ, не атрымалі належнай дапамогі ў арганізацыі іх вучэбнай работы. Таму работу з першаккурснікамі пажадана праводзіць у далейшым больш мэтанакрававана.

Студэнтам універсітэта з першага года вучобы трэба задумвацца над тым, што паблажлівасць за іх дрэнныя адносіны да свайго галоўнага абавязку — вучобы ад выкладчыкаў яны не атрымаюць, бо сёння, як ніколі раней, вытворчасці, народнай адукацыі патрэбны паспраўднаму высокакваліфікаваны спецыялісты, у якіх спалучаліся б глыбокая прафесіянальная кампетэнтнасць, ідэйная перакананасць, высокая культура, грамадзянская актыўнасць.

Н. ПАПКОВА,
загадчыца вучэбнага аддзела.

КАМУНІСТЫЧНАМУ СУБОТНІКУ — АКТЫўНУЮ ПАДРЫХТОўКУ

16-га красавіка па ўсёй нашай краіне адбудзецца традыцыйны Усесаюзны камуністычны суботнік, прысвечаны 118-й гадавіне з дня нараджэння стваральніка Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы У. І. Леніна. Падрыхтоўка да свята працы з кожным днём набывае ўсё больш шырокі размах. Неадкладна ўключыцца ў яе — пачэсны абавязак універсітэцкага калектыву. Сустрэць «чырвоную суботу» у высокай гатоўнасці, паказаць узоры самаадданай працы ў імя светлай памяці Ільіча — наша агульная мэта.

ВЫЗНАЧАНЫ ШЭФЫ

У рабоце чарговага пасяджэння ўніверсітэцкага савета ветэранаў вайны і працы прынялі ўдзел прадстаўнікі камітэта камсамола і прафкома студэнтаў ГДУ. У іх прысутнасці абмяркоўвалася пытанне аб устанавленні шэфства над ветэранамі вайны і працы, якія жывуць адны і маюць неабходнасць у дапамозе па дамашніх справах, у цэльных жывых чалавечых адносінах.

Над ветэранамі вайны — камуністам з 64-гадовым стажама, былым дацэнтам кафедры гісторыі КПСС Іванам Афанасьевічам Ільных даручана ўзяць шэфства студэнтам факультэта

фізвыхавання. У свой час на біялагічным факультэце працаваў Іван Мікалаевіч Касцюк, а на геаграфічным — Міхал Іванавіч Чычэў. Студэнты названых факультэтаў акружаць іх сваёй увагай і клопатамі.

75-гадовай Зоі Емяльяўне Цімафеевай будучы аказваць неабходную дапамогу камсамольцы матэматычнага факультэта.

Пастаянную патрэбу ў дапамозе на сённяшні дзень маюць і 14 ветэранаў працы. Аказваць яе будучы таксама студэнты розных факультэтаў універсітэта.

І ДЫПЛОМЫ, І МЕДАЛІ

Творчыя калектывы нашага ўніверсітэта прынялі актыўны ўдзел у другім Усесаюзным фестывалі народнай творчасці, які прысвечаны 70-годдзю Вялікага Кастрычніка. Па яго выніках лепшыя з іх узнагароджаны Дыпламамі і медалімі аргкамітэта.

Высока адзначана дзейнасць літаратурнага клуба «Градні» народнага ўніверсітэта маральна-эстэтычнага выхавання. Ён удастоены Дыплама лаўрэата фестывалю і вялікага медалю. Дыплама лаўрэата удастоены таксама кіраўніўца гэтага клуба асістэнт кафедры рускай літаратуры Н. П. Капшаў і аўтар сцэнарыяў, супрацоўніца ўніверсітэцкай бібліятэкі Я. У. Акіюцкі.

Дыплама лаўрэата адзначана і пільная дзейнасць літаратурна-музычнага клуба «Верас». Ён узнагароджаны таксама Дыпламама часопіса «Клуб і художественная самодеятельность».

За актыўны ўдзел у другім Усесаюзным фестывалі народнай творчасці, прысвечаным слаўнаму юбілею нашай краіны, Дыпламамі і малымі медалімі узнагароджаны 23 члены творчых калектываў «Градні», «Верас».

Дыпламантамі фестывалю сталі таксама вачальнае трю ў саставе Л. Міхаленка, С. Касяева і А. Сацюка, танцавальны ансамбль пад кіраўніцтвам А. Лысянкова і народны тэатр «Лістэтка» (мастацкі кіраўнік А. Бычкоў).

ДНІ СТУДЭНЦКАЙ НАВУКІ

У адпаведнасці з планам работы савета НТТМ з 30 сакавіка па 24 красавіка на ўніверсітэце будучы працаваць XVII студэнцкая навуковая канферэнцыя па прыродазнаўчых, тэхнічных і гуманітарных навуках, а таксама факультэцкія выстаўкі навукова-тэхнічнай, мастацкай і дэкаратыўна-прыкладнай творчасці студэнтаў і асіпірантаў.

Час работы студэнцкай навуковай канферэнцыі і выставак:

Гісторыка-філалагічны факультэт: 30 сакавіка — 5 красавіка.
Біяфак: 28 сакавіка — 2 красавіка.
Факультэт фізвыхавання: 4—5 красавіка.
Эканамічны факультэт: 7 красавіка.
Геаграфічны факультэт: 7—8 красавіка.
Фізічны факультэт: 8—9 красавіка.
Матэматычны факультэт: 23—24 красавіка.
Запрашаем усіх студэнтаў і выкладчыкаў прыняць удзел у «Днях студэнцкай навукі».

АРГРАМІТЭТ.

ВА ўСЕСАЮЗНЫ ДЗІЦЯЧЫ ФОНД

Дзеці — наша будучыня. На іх мы ўскладаем усе надзеі, спадзяванні. Таму заканамерна, што ў нашай краіне дзейнічае лозунг «Усё лепшае — дзецям». Для іх узводзяцца новыя прыгожыя школы, камбінаты для дашкольнай з усімі выгодамі, плавальнімі басейнамі і г. д.

Асабліва цэльна клопаты праўляе наша дзяржава аб тых дзецях, якія засталіся без бацькоў, пазбаўлены мацярынскай пяшчоты і любві. Высакародная ініцыятыва ў справе выхавання такіх дзяцей ускладзена на створаны Усесаюзны дзіцячы фонд імя У. І. Леніна. На яго рахунак — № 707 — дасылалюць грашовыя сродкі тысячы савецкіх людзей. Яны пералічваюць грошы, заробленыя ў час суботнікаў, індзельнікаў, ці проста адлічваюць іх са сваёй зарплаты.

Студэнты нашага ўніверсітэта не засталіся ў баку ад гэтай высакароднай справы. Па ініцыятыве гр. 0-21 эканамічнага факультэта (камсаорг А. Шульга) на эканомфаку сабраны студэнтамі розных курсаў 90 рублёў, якія пералічаны на рахунак Усесаюзнага дзіцячага фонду імя У. І. Леніна.

Г. МАТОРАНКА,
сакратар камітэта камсамола эканомфака.

У АБАРОНУ МІРУ

У нашым ўніверсітэце створаны камітэт абароны міру. На мінулым тыдні адбылося яго першае пасяджэнне. Разгледжана арганізацыйнае пытанне. Старшынёй камітэта абароны міру выбраны актыўны ўдзельнік партызанскага руху на тэрыторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, а цяпер дацэнт кафедры педагогікі і псіхалогіі Герой Сацыялістычнай Працы М. А. Дзмітрыеў.

Зацверджаны план работы камітэта на 1988 год.

У рабоце пасяджэння прыняў удзел адказны сакратар абласнога камітэта абароны міру У. І. Саковіч.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат матэматычнага факультэта, кафедра ВМ і праграмавання горада вінушочы асістэнта названай кафедры ЛУБАЧКІНА Алксандра Васільевіча з паспяховай абаронай дысертцыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата фізіка-матэматычных навук.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат гісторыка-філалагічнага факультэта, кафедра рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства горада вінушочы асістэнта названай кафедры ЧАЙКУНА Паўла Міхалавіча з зацверджаннем яго ВАКАМ у вучонай ступені кандыдата філалагічных навук.

Перадачы вопыт—у практыку

ПЕДАГОГІКА МАЙСТЭРСТВА

Пры лабараторыі матэматыкі і метадыкі выкладання матэматыкі адбылося чарговае пасяджэнне семінара па абмеркаванні ідэй супрацоўніцтва ў выкладанні матэматыкі ў школе і ва ўніверсітэце. На пасяджэнне былі запрошаны студэнты матэматычнага факультэта, выкладчыкі ГДУ, настаўнікі сярэдніх школ, якія выкладаюць матэматыку па метадыцы В. Ф. Шаталава.

У сваім выступленні кіраўнік семінара, аўтар гэтых радыё, расказаў аб значэнні эксперыментальнай работы, якую вядуць у школе настаўнікі-наватары на аснове ідэй супрацоўніцтва па метадыцы, распрацаванай данецкім настаўнікам В. Ф. Шаталавым.

Некаторыя лічаць, што асновай новай метадыкі з'яўляецца славаці шаталаўскай канспект, які называецца ў апошні час лістамі з апорнымі сігналамі. На думку ж яго стваральніка, асновай шаталаўскай метадыкі «з'яўляецца новая ў вышэйшай ступені стройная і вынікавая сістэма ацэнкі працы настаўніка і вучняў. Аб'ектыўная і мабільная, яна поўнацючы выключнае якія б там ні было канфлікты ў сям'і і школе і робіць вучня актыўным і зацікаўленым удзельнікам свайго ж навучання і выхавання».

Можна сказаць, што шаталаўская метадыка — гэта распрацаваная ні сістэма значнай колькасці такіх удасканаленняў традыцыйнай метадыкі, якія ў сукупнасці ствараюць на ўроку ідэальныя ўмовы для навучання і выхавання вучняў. Сістэма В. Ф. Шаталава дазваляе вырашыць цяжкую праблему сучаснай педагогікі — рэзультатыўна навучаць усіх дзяцей. Гэта педагогіка супрацоўніцтва настаўніка і вучня, педагогіка майстэрства.

Настаўнік матэматыкі СШ № 52 г. Гомеля Ф. І. Вексельман расказаў аб тых цяжкасцях, з якімі сустракаецца выкладчык, што жададу працаваць па новай метадыцы. Галоўная з іх у тым, што кнігі В. Ф. Шаталава выданыя мiзэрным тыражом і дастаць іх амаль немагчыма. Нельга і атрымаць камандзіроўку ў школы, дзе ўжо даўно выкладаюць матэматыку (ды і не толькі яе) па метадыцы наватара.

Выпускніца матэматычнага факультэта ГДУ мінулага года, настаўніца матэматыкі СШ № 39 г. Гомеля М. В. Малыш расказала аб сваёй паездцы ў г. Данец, у школу, дзе працягвае працаваць настаўнік-наватар В. Ф. Шаталаў, аб сваіх асабістых сустрэчах і гутарках з гэтым выдатным педагогам, аб непасрэдным вывучэнні вопыту яго работы. Усё гэта паклываў яе душы незабыўны след. Яе зачаравала спраўдзена інтэлігентнасць гэтага чалавека, яго эрудыцыя, чалавечыя якасці. Марына Уладзіміраўна расказала аб асноўных элементах новай метадыкі.

Вельмі змястоўным было выступленне настаўніцы Пасадецкай СШ Лагойскага раёна Міяскай вобласці С. І. Мароз, студэнткі-завочніцы, якая выконвае цяпер дыпломную работу па шаталаўскай метадыцы. На думку Святланы Іванаўны, новая метадыка можа аказаць дабратворны ўплыў на якасць ведаў вучняў па ўсіх дысцыплінах, на ўзровень іх выхавання.

насі, калі не ставіць перашкоду перад педагогамі-наватарамі, забяспечваць іх неабходнай метадычнай літаратурай у дастатковым аб'ёме, дыдактычным матэрыяламі.

Дацэнт А. В. Гаўрылюк і асістэнт В. М. Бабкова гаварылі аб той крытыцы, якой падвяргаецца ў перыядычным друку новая метадыка. Выкладзецы імі факты былі настолькі цікавымі і забавдзенымі, што лавашамленні членаў кафедры неаднаразова пераходзілі ў дыялог паміж слухачамі і дакладчыкам. Раўнадрушныя на семінары не было.

Кіраўнік семінара адказаў на некаторыя пытанні слухачоў, у прыватнасці, аб прымяненні ЭВМ у выкладанні матэматыкі ў недалёкай будучыні і інш.

Была выказана думка на конт метазагоднасці спецыяльнага вывучэння тыпавых задач па арыфметыцы, таму што ўсе яны даволі проста рашаюцца алгебраічнымі метадамі, засваенне якога цяжкасцей у вучняў не выклікае. Добра, што ў шаталаўскай метадыцы лагічнае развіццё вучняў ідзе ў асноўным пры рашэнні задач і трывалым засваенні матэрыялу падручнікаў. Аднак выклікае сумненне неабходнасць істотнага «забягання» наперад: у 4-м класе, напрыклад, вывучаецца не толькі ўвесь матэрыял 5-га, але і рашаюцца квадратныя ўраўненні, апрадугледжаныя праграмай для вучэння ў 7-м класе.

Спраўды, як быць з тым вучнямі, якія пераходзяць з эксперыментальных класаў у звычайныя і надворот? Вядома ж, што ў нас у краіне міграцыя насельніцтва даволі інтэнсіўная. І не толькі сярод сям'яў ваеннаслужачых. Пры шырокім распаўсюджанні эксперыментальнай метадыкі дзеці бацькоў-мігрантаў і іх настаўнікі траплялі б у цяжкае становішча.

Напэўна, метазагодна лішак часу, які атрымліваецца па новай метадыцы, затрачваць на лаглыбленне вывучэнне матэрыялу данага класа, не заневажаючы раздзялаў матэматыкі, якія па праграме павінны вывучацца ў наступных класах.

Настаўнікі сярэдніх школ горада, якія прысутнічалі на семінары ў якасці гасцей, выказалі гатоўнасць удзельнічаць у яго рабоце і ў будучым.

Усе прысутныя, а іх было каля 80 чалавек, шыра дзякавалі настаўнікам, якія прапунуць па новай метадыцы, за іх працалюбства, за цікавыя паведамленні, за гатоўнасць супрацоўнічаць з выкладчыкамі ГДУ ў справе павышэння педагогічнага майстэрства.

А. БЕКАРЭВІЧ, кіраўнік семінара па метадыцы і метадыкі выкладання матэматыкі, дацэнт.

Сакавік 1973 года... Пры камітэце камсамола нашага ўніверсітэта з'яўліўся новы клуб, новае аб'яднанне — КІД. Многія тады нават не ведалі аб формах яго работы, накіраванасці дзейнасці гэтага клубу. Адзінае, што было ўсім вразумела, — змаганца за мір, дружбу, салідарнасць.

Сакавік 1988 года. КІДУ «Саюз» споўнілася 15 гадоў. Хутка мы атрымаем пашпарт і станем «паўналетнімі».

Менавіта са святкаваннем юбілею супалі традыцыйныя «Дні дружбы-88». На гэтыя інтэрдыні мы запрасілі больш чым 20 дэлегацый. Змаглі прыехаць

Мы—інтэрнацыяналісты

прадстаўнікі 10 ВНУ краіны. Сардэчна мы сустралілі п.ні. Дэлегацыя Валгаградскага педагогічнага інстытута выступала ў інтэрнацыянальным ставе. А вечар дружбы, які таксама праходзіў у рамках «Дняў дружбы-88», напэўна, застанецца ў памяці надоўга ва ўсіх яго удзельніках. Мы спыталіся

Цікава і своеасабліва прайшоў фестываль палітычнай песні. Дэлегацыя Валгаградскага педагогічнага інстытута выступала ў інтэрнацыянальным ставе.

А вечар дружбы, які таксама праходзіў у рамках «Дняў дружбы-88», напэўна, застанецца ў памяці надоўга ва ўсіх яго удзельніках. Мы спыталіся

НАДЫХОДЗІЦЬ СТАЛАСЦЬ

Цяжкінальскага фінансава-эканамічнага інстытутаў. Усе дэлегацыі аказаліся вельмі актыўнымі інтэрнацыяналістамі, хаця многія з гасцей з'яўляюцца членамі сваіх КІДаў першыя членны года. Таму канферэнцыя па аб'ёму вопытам работы прайшла з карысцю для ўсіх. Абмяркоўваліся пытанні аб інтэрнацыянальным выхаванні моладзі, новых формах работы КІДаў, асабліва цікава было слухаць рэбат з Казанскага дзяржуніверсітэта. Яны расказалі шмат павучальнага аб рабоце з замежнымі студэнтамі. Іх вопыт мы пастараемся выкарыстаць у сябе.

песні на беларускай, украінскай, літоўскай мовах, рускай народнай песні.

Дэлегацыі гасцей прынялі рэнтар нашага ўніверсітэта акадэмік АН БССР В. В. Бокуць. Барыс Васільевіч расказаў ім аб гісторыі ГДУ, перспектывах яго развіцця, адказаў на пытанні.

Ну, а калі надыйшоў час ад'езду гасцей, на вачах у некаторых рэбат з'явіліся слёзы. Не хацелася развітвацца. Мы набылі новых сяброў, аднадумцаў. Мы гаварылі: «Да бачэння, «Дні дружбы-88»».

Ж. ВЛАСЕВІЧ, прэзідэнт КІДа «Саюз» ГДУ.

Гаворачы іосці:

ПРЫЯЗДЖАЛІ ЗА ВОПЫТАМ

З Валгаграда ў Беларусь мы ехалі даволі доўга. У дарозе ўжо стаміліся і смяяцца, і спяваць. Але затое, якой нечаканасцю была для нас дэбляя сустрэча гамяльчан! Пра гэта можна сказаць так: «Сустрэлі, падахлілі, прывезлі, уладкавалі, накармілі, сагрэлі свай гасцінасцю».

У саставе нашай дэлегацыі было і двое замежных студэнтаў: Роза (В'етнам) і Мамі (Мадагаскар). А ўсяго з Валгаградскага дзяржаўнага ордэна Знак Пашаны педагога

чнага інстытута імя А. С. Серафімовіча паішчасціла наведаць гасцінню Гомельшчыну і ваш ўніверсітэт плаці студэнтам.

Сёлета з 17 па 20 красавіка мы будзем праводзіць першы злёт КІДаў. Таму прыязджалі да вас за вопытам. Карыстаючыся выпадкам, запрашаем членаў Клуба Інтэр-дружбы «Саюз» ГДУ на наш злёт. Такія сустрэчы вельмі неабходныя і карысныя.

Святлана ГАФІЗАВА, (г. Валгаград, клуб «Ювентус»).

НЯХАЙ НЕ ГАСНЕ ФАКЕЛ ДРУЖБЫ

За пяць дзён усе змаглі пазнаёміцца, паслабраваць, таму развітвацца было нялёгка. КІД «Саюз» склікаў на сустрэчку многіх сваіх сяброў. Нарысна прайшла канферэнцыя па аб'ёму вопытам работы КІДаў. Кожны выказаў сваю думку, вырашаліся пытанні, якія нас ўсіх хваляюць, таму што ця-

пер работа Інтэрклубаў займае вялікае месца ў выхаванні моладзга пакалення ў духу Інтэрнацыяналізму.

Нам вельмі спадабалася культурная праграма, якую нам пранававалі гаспадары «Дзён дружбы-88»: выступленне ўніверсітэцкага студэнткага тэатра эстрадных мініяцюр, эк-

скурсія ў Веткаўскі музей народнай творчасці, а таксама цэлы прыём нас, гасцей, рэятарам ГДУ.

«Дні дружбы» закончыліся. Але няхай факел сяброўства, добрасуседства, радасці свецці нам усюды і заўсёды.

Наталія КОМАР, (г. Сумы, КІД «Равеснік»).

ДЗЯКУЙ ЗА ГАСЦІННАСЦЬ!

«Інтэрды-88». Гомель. У нашым жыцці бываюць такія мінуцы, якія застаюцца ў памяці надоўга. Для нас такімі днямі сталі тыя,

што мы праявілі ў Гомелі. Мы прыехалі пабіваць КІД «Саюз» з 15-годдзем, абмяняюцца вопытам работы ў такімі днямі сталі тыя,

рэч, якія адбыліся ў Гомелі, на інтэрдыне-88. Дзякуй вам за ўсё!

Мы заўсёды будзем захоўваць у нашых сэрцах цеплыню суст-

Дэлегацыя з Яраслаўля.

ЧАКАЕМ АДНАДУМЦАЎ

У КІДзе «Саюз» адбылося выязнае пасяджэнне метадыстаў аматарскіх аб'яднанняў грамадска-палітычнага напрамку Гомельскай вобласці. Мэтай гэтай сустрэчы было абагульненне вопыту работы аматарскіх аб'яднанняў, пошук новых метадаў і форм прыцягнення моладзі да грамадска-палітычнай дзейнасці.

Спачатку размова ішла аб «Днях дружбы-88», якія прайшлі ва ўніверсітэце. Ці дасягнута мэта, якая была пастаўлена перад імі? Што новага прынесла нам гэта мерапрыемства? Як мы плануем весці сваю работу ў далейшым? Што ўдалося, дзе не дапрацавалі?

Усе удзельнікі гутаркі аднадуна прышлі да адзінай думкі: такія сустрэчы, «Дні

дружбы», фестывалі палітычнай песні неабходныя, таму што гэта — канкрэтная, «жывая» работа. Менавіта ў час такіх сустрэч набываецца вопыт зносін з людзьмі, якога нам часам не хапае.

Галоўная праблема, якая ўзнімалася на сустрэчы, — што трэба зрабіць для таго, каб прыцягнуць у работу па Інтэрнацыянальнаму выхаванню моладзі, у клуб «Саюз» студэнтаў іных факультэтаў ўніверсітэта. У КІДзе ж ГДУ цяпер у асноўным студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта. Хіба не можа зацікавіць

гэта работа юнакоў і дзяўчат з эканамічнага, матэматычнага, фізічнага факультэтаў і інш.

Мы чакаем сваіх аднадумцаў кожную сераду ў 18.15 у інтэрдыне № 1 ГДУ (вул. Савецкая, 83 а). Работы вельмі шмат. Наперадзе — сустрэчы, фестывалі і паездкі на «Дні дружбы» у Вілейну, Шаўль, Валгаград, Казань, Сумы, Сылквіўкар, Луцк і іншыя гарады краіны. А цяпер рыхтуемся да вечара дружбы замежных студэнтаў і студэнткі гісторыка-філалагічнага факультэта.

Члены КІДа «Саюз».

Па плану жансавета

ДУХОЎНАЕ АБАГАЧЭННЕ

На базе студэнцкага кафе ўніверсітэта пачала сваю работу літаратурная гасціня. На першае пасяджэнне ініцыятар ёе стварэння — жансавет ГДУ — запрасіў артыста абласнога драматычнага тэатра Аляксандра Лаўрыновіча.

Выкладчыцы, супрацоўніцы фізічнага, геалагічнага, біялагічнага, гісторыка-філалагічнага факультэта, факультэта фізыхавання,

кафедры англійскай мовы, якія сабраліся ў зале кафэ 21-га саквіка, іх гоцьчы вялі ажыўленаю дыскусіяю аб літаратуры, мастацтве, іх вялікай выхавальнай ролі ў жыцці чалавека, аб усім тым, што хваляе нашу грамадскасць у перыяд перабудовы.

А. Лаўрыновіч прачытаў вершы савецкіх паэтаў, паказаў малюльнічыя слайды, прывезеныя ім з падарожжаў па нашай краіне.

Пасяджэнне ў літаратурнай гасціняй праходзіла ў шырай, цёплай атмасферы. Песні пад гітару выконваў асістэнт кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства П. Чайкун, іграў на баяне выпускнік гісторыка-філалагічнага факультэта С. Пугачоў, які працуе ў адной са школ г. Гомеля.

На наступныя пасяджэнні літаратурнай гасціняй жансавет запраосіць цікавых людзей нашага ўніверсітэта, горада.

[Наш кар.]

Раішэнні лотаўскага Пленума ЦК КПСС — у жыццё!

КВАЛІФІКАЦЫЮ ПАВЫШАЮЦЬ СПЕЦЫЯЛІСТЫ

Адна з асноўных умоў паскоранага развіцця навукова-тэхнічнага прагрэсу па ўсіх галінах народнай гаспадаркі — забеспячэнне высокага ўзроўню падрыхтоўкі маладых спецыялістаў, перыядычнай перападрыхтоўкі і павышэння іх кваліфікацыі. На гэта накіраваны шырока вядомыя пастановы ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР «Аб далейшым удасканальванні падрыхтоўкі спецыялістаў з вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй без адрыву ад вытворчасці» (1981 г.) і «Аб мерах па паскарэнню навукова-тэхнічнага прагрэсу ў народнай гаспадарцы» (1983 г.). Гэта праблема ўсеабакова абмяркоўвалася і на лотаўскім (1988 г.) Пленуме ЦК КПСС па народнай адукацыі. У прынятай на ім пастанове, у прыватнасці, прадугледжваецца «...удзяліць асаблівую ўвагу рэалізацыі распрацаваных Палітбюро ЦК КПСС мер па

стварэнню дзяржаўнай сістэмы павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў».

Для ажыццяўлення пастаўленых задач значная работа праводзіцца ў нашым універсітэце. З кастрычніка 1986 года ў ім адкрыты факультэт перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі. Яго слухачы — кіруючыя работнікі сярэдняга звання і спецыялісты многіх вядучых прадпрыемстваў Гомеля. За першы год вучобы тут узабагацілі свае веды па навіейшых дасягненнях у галіне навук і тэхнікі, па перадавых метадах гаспадарання 176 чалавек. Сёлета выпускнікамі ФППК стане яшчэ 199 слухачоў.

Аб некаторых выніках работы факультэта перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі расказавае яго докан кандидат тэхнічных навук, дацэнт А. І. Вялюк:

«На наш факультэт знаходзіцца яшчэ ў пачатковай стадыі свайго станаўлення. Аднак мы ўжо здолелі набудзь пэўныя навыкі ў арганізацыі яго работы з улікам разнастайнага кантынгенту слухачоў. Перападрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі цяпер вядуцца па 21 спецыялізацыі. Гэта — фізіка паверхні і планарных тэхналогій; атычныя метады і сістэмы перадачы апрацоўкі інфармацыі; фізіка-хімічныя вымярэнні і кантроль тэхналагічных працэсаў; аўтаматызацыя фізіка-тэхнічнага эксперыменту; сістэмы аўтаматызаванага праектавання; тэхнічнае абслугоўванне вылічальных сістэм; радыётэхнічныя сістэмы; сістэмы аўтаматычных кіравання; прыставак звышвысокай частоты; тэорыя і тэхніка антэн і інш. На факультэце можна павысіць таксама кваліфікацыю па эканоміцы працы ў будаўніцтве, сельскай гаспадарцы, прамысловасці, паглыбіць веды ў галіне эканамічнай інфарматыкі і АСК.

На новы 1988—1989 навучальны год прадугледжана даць набор слухачоў да 250 чалавек. Увядзём дзве новыя спецыялізацыі — сістэмы аўтаматычнага праектавання і прафесійнае прымяненне персанальных ЭВМ (ПЭВМ). Апошняя з іх патрабуе спецыяльных ведаў па архітэктур

ПЭВМ, аперацыйных сістэмах, мовах праграмавання, тэхналогіі апрацоўкі даных, выкарыстанню стандартных пакетаў прыкладных праграм. ПЭВМ у цяперашні час усталяваліся на рабочых месцах кіраваньня, бухгалтару, інжынеру, майстроў і г. д. Таму ў вучэбным плане спецыялізацыі прадугледжана вывучэнне прыцягла арганізацыі аўтаматызаваных рабочых месцаў (АРМ), іх праграмага забеспячэння, якое ўключае ў сябе сістэму апрацоўкі тэкставай інфармацыі, базу даных і сістэму кіравання ёй, прыкладных праграм сеткавага прызначэння.

Паглыбленае вывучэнне сучаснага стану і шляхоў удасканальвання арганізацыі кіравання вытворчасцю прадугледжвае спецыялізацыя «Арганізацыя кіравання ў прамысловасці». У яе вучэбны план вынесены дэсціплыны па эканоміцы, арганізацыі і планаванню вытворчасці, гаспадарчаму праву, цэнаўтварэнню, поўнаму гаспадарчаму разліку і самафінансаванню, па замежнаму вольту кіравання і інш. Павышэнне кваліфікацыі па гэтай спецыялізацыі мэтазгодна для спецыялістаў — кандыдатаў на пасады начальнікаў (іх намеснікаў) цэху, лабараторый, аддзелаў, сектараў прадпрыемстваў.

Вучэбныя планы спецыялізацый, рабочыя праграмы і гра-

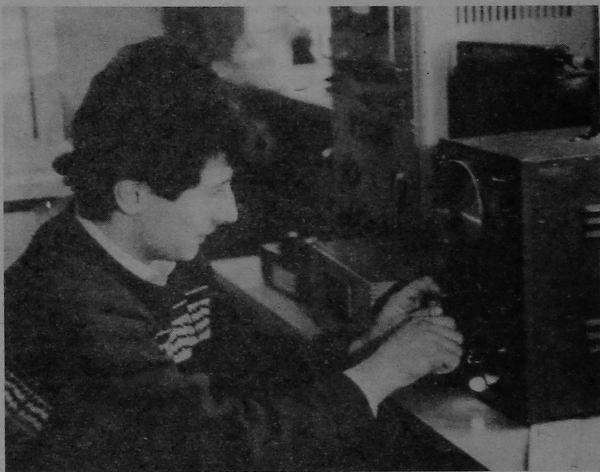
фікі вучэбнага працэсу па кожнай спецыялізацыі карэктуюцца саветам факультэта з улікам патрэб заікануленых прадпрыемстваў у межах агульнага аб'ёму гадзін — 12—16 у тыдзень. Так, па просьбе раду прадпрыемстваў у якасці эксперыменту была ўстаноўлена змешаная форма навучан-

ня ў розных варыянтах: з частковым адрывам і без адрыву ад вытворчасці. Заняті на факультэце праходзяць у двух семестрах са здачай заліку і экзаменаў у зімовую і вясновую сесіі з прадстаўленнем выпускной работы па тэматыцы прадпрыемстваў. Пасля яе абароны слухачам выдаецца адпаведнае пасведчэнне ўстаноўленага ўзору.

Павінен сказаць, што заняткі на ФППК праходзяць на высокім ідэйна-тэарэтычным і метадычным узроўні. Розныя спецыялізацыі куруюцца кафедрамі эканамічнага і фізічнага факультэтаў: эканомікі працы, арганізацыі механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі, галіновых эканомік, тэхнічных сродкаў апрацоўкі эканамічнай інфармацыі, тэарэтычнай фізікі і радыёфізікі. Вучэбныя заняткі на факультэце вядуць найбольш кваліфікаваныя выкладчыкі ГДУ — прафесары С. А. Кім, В. Е. Ціжчанка, У. Д. Арэшчанка,

дацэнты А. І. Максімовіч, М. І. Багданаў, В. Г. Ракаў, У. П. Бабьня, Я. Я. Вяршыгара, вядучыя спецыялісты буйнейшых аб'яднанняў і прадпрыемстваў Гомеля, канструктарскіх бюро. Сярод іх — кандыдаты тэхнічных навук В. П. Кудзін, М. І. Вяхіраў, Б. В. Лапко, В. С. Буткоў і інш.

Пастаўлена задача значна палепшыць матэрыяльна-тэхнічную базу факультэта. Адна часова ўсё ў большым маштабе выкарыстоўваецца вылічальна-тэхнічна перадавых прадпрыемстваў Гомеля. Асабліва важным з'яўляецца тое, што прадпрыемствамі горада выдзелены капіталаўкладанні з ліміта папрадрыхтоўкі работ на праектаванне і будаўніцтва асобнага вучэбна-лабараторнага корпуса для нашага факультэта. Пасля яго ўводу ў эксплуатацыю стане магчымым ажыццяўляць перападрыхтоўку і павышэнне кваліфікацыі спецыялістаў на якасна новай аснове.

«Ва ўніверсітэце працягваюць вучобу многія юнакі, якія вярнуліся ў яго сцены пасля службы ў радах Узброеных Сіл СССР. Ужо выканаў свой вольскі абавязак і Алег Палтавец — другакурснік фізічнага факультэта. За два гады перапынку ў вучобе ўжо многае забылася. Аднак Алег стараецца не адставіць ад аднакурснікаў, якія заўсёды гатовы прысціць яму на дапамогу. Война уважліва да былых вольнаў адносяцца і выкладчыкі».

На здымку: А. Палтавец у час выканання лабараторнай работы.

Фота А. Акіччыц.

Гутарка на атэістычныя тэмы

ТЫСЯЧАГОДДЗЕ «ХРЫШЧЭННЯ» РУСІ — МІФЫ І РЭАЛЬНАСЦЬ

(Працяг. Пачатак у № 10).

Тысячагадовая гісторыя праслаўнай царквы — гэта гісторыя служэння эксплуатацыйным класам пры ўсёй неадназначнасці яе ролі на розных этапах сацыяльна-эканамічнага, дзяржаўна-палітычнага і культурнага развіцця. Гэта гісторыя аднаго з аплатаў прыгоны — самадзяржаўя. «Святыня праслаўляе, — пісаў У. І. Ленін, — тым дарага, што вучыць пакарліва пераносіць гора. Якая ж гэта выгадная, на самой справе, для пануючых класаў святыня». Адчуваючы, што сацыяльна-гістарычная аргументацыя становіць ролю праслаўляе мала доказная, царкоўнікі імкнуцца дапоўніць яе разважаннямі аб выключнай ролі царквы ў развіцці культуры, маральным выхаванні народа. Паколькі маральныя нормы і эстэтычныя катэгорыі звязаны з рэлігійнай дагматыкай і сацыяльна-палітычнай царкоўнай практыкай няяна, настолькі гэта аблячае магчымасці перабольшвання ролі царквы, розных спекуляцый. Апошнія магчымыя яшчэ і таму, што многія навуковыя канцэпцыі, этычныя катэгорыі першапачаткова ў агульнадаступнай форме былі выражаны на мове рэлігіі. Яна ж была ў мінулыя адзінай, занамамерна існуючай формай у духоўнай гісторыі грамадства, якая спрабавала ахапіць усё чалавечыя жыццё, рэгламентаваць быт,

даць тлумачэнне жыццёваму прызначэнню чалавека, яго маральным і эстэтычным пошукам. Але ні сама рэлігія, ні бог, як гэта лічыць царкоўнікі, не былі адзіным вытокаў маралі і культуры, хаця бясспрэчна, што рэлігія па сваёй сутнасці была вучэннем аб вырашчванні, аб пазбаўленні ад зла. Хрысціянства, у тым ліку ў праслаўляе, з'явілася не як новае вучэнне аб сусвеце, а як вучэнне аб жыцці. Таму сэнс і дух яго заўсёды налілі ярка выражаны этычны характар. У. І. Ленін падкрэсліваў думку Фейербаха аб тым, што хрысціянства з маралі зрабіла бога, стварыла маральнага бога. І гэты маральны сэнс не з'яўляецца чымсьці народжаным ад бога, веравучэння, культавай практыкі царквы. Наадварот, яны паходзілі ад яго маральнай часткі, надавалі ёй своеасаблівы сэнс.

Акрамя клопатаў, звязаных з матэрыяльнымі патрэбамі, чалавек імкнецца таксама да духоўна асагаванага жыцця. Але пярка існавання, заклапочанасць будзённымі справамі, якія цалкам забралі сілы людзей, вялі да незадоволенасці чалавека сваім жыццём і ўсім лад саветам. Рэлігія на свой лад давала выхад гэтай незадоволенасці. У веры людзі шукалі «святылю ісціны», сваю «пудыводную зорку» у цемры. Рэлігія несла аблячэнне, вызвалючы чалавека ад самастойнага пошуку жыццёвага шляху,

ад пачуцця адказнасці за зроблены выбар. У рэлігіі чалавек непазбежна адмаўляўся ад свабоды і самастойнасці і атрымліваў узамем спакой і надзею. Так рэлігія і царква становіліся для масы веруючых настаўнікамі жыцця, прычым, своеасаблівымі. Гэтыя настаўнікі вучылі, як прыстасавацца да рэальнасці, пераносіць пярка і боль. Яны тушылі вострую незадоволенасць існуючымі парадкамі, унушалі неабходнасць скарачэння перад светам, якім кіруе бог, заклікалі да пакарліваасці перад тым, што здавалася непазбежным. Замест таго, каб актыўна ўздзейнічаць на ўмовы жыцця, чалавек павінен быў пераўтвараць свой духоўны свет і свае паводзіны такім чынам, каб дагэдаць богу, ва ўладзе якога ён знаходзіцца. Замест таго, каб спадзівалца на сябе, чалавек павінен быў верць толькі ў канчатковую перамогу добра, прычым здзейснага міжволі яго. Так мараль аказалася падладнай рэлігійнай фантазіі, якая істотна сказіла ўсе правы і прышчыны чалавечага жыцця.

На працягу тысячагоддзёў мараль і рэлігія цесна ўзаемадзейнічалі, што і дало царкоўнікам падставы гаварыць аб рэлігіі як адзіным вытокаў маралі і прагрэсу чалавечтвa. Так, у глыбока старажытнасці рэлігія давала абгрунтаванне маральных нормаў, але апошня быў народжаны ўмовамі

практычнага жыцця і з'явіліся раней іх абгрунтавання. Капі рэлігія налічвае не больш ста тысяч гадоў свайго існавання, то практычная патрэба рэгулявання адносін паміж людзьмі з'явілася намнога раней. У працэсе ўзнікнення маралі рэлігійнай вера не была творчай сілай, а выступала ў якасці сродку іх падтрымкі і аховы. Ад імя жакоў рэгламентаваліся самыя розныя бакі грамадскага і прыватнага жыцця. Так было і з хрысціянствам і праслаўляем. Цяпер часта доводзіцца чуць, што вядомыя «дэсяць заповедзей Маісея» былі вытокаў першых норм маралі і справядлівасці. Пры гэтым маюцца на ўвазе такія з іх як «не забывай», «не прагубдзейнічай», «не ўкрадзь», «шануй бацькоў». Пры гэтым забываецца, што чатыры першыя з дэсяці заповедзей былі чыста рэлігійныя, і што яны істотна сказілі і сэнс астатніх, агульначалавечых нормаў. Папершае біблейскае дэсяціслоўе ні ў якой ступені не можа прэтэндаваць на прырыт. Яны меліся ўжо ў зводзе законаў цара Хамурапі, створанага за шэсць стагоддзёў да мяркуемага Маісеявага заканадаўства, па-другое, — царкоўнікі не ўлічваюць першапачатковага сэнсу заповедзей, якія не мелі не толькі агульначалавечага характару, а нават і маральнага.

На працягу стагоддзёў людзі чыталі біблію, шукалі ў

ёй адказы на надзённыя пытанні. Чыталі рознымі вачамі і знаходзілі тое, што шукалі, бо замест бібліі не быў адмысловым для ўсіх эпох. Змяняліся часы і абставіны, мяняўся і маральны змест біблейскіх сказаў. Але было і нязменнае: цесная сувязь маральных нормаў з дагматыкай, кансерватызм рэлігійнай маралі, нязменнае асвятленне яе аўтарытэтам бога і царквы. Вынікам стала тое, што рэлігійная мараль была зводам палажэнняў, якія паказвалі чалавеку шлях да «асалоды ў замагільным свеце». Гэтакі спрыялі асноўным прышчынам рэлігійнай маралі — агульнай грахоўнасці людзей, патрабаванне пакаяння, змірэння, ўбогасці духу, заклікі да адмовы ад зямных спраў і інш. У выніку рэлігійная мараль зыходзіць з ідэй маральнай непэўназначнасці чалавека, якому толькі і застаецца, што адчуванне свайго маральнага ўбоства, пакаяння і малення да бога аб дараванні. Гэтыя прышчыны могуць легчы ў аснову пэсімістычнага светапогляду, пасіўнасці скажоных меркаванняў аб сапраўдных маральных якасцях. Рэальнае жыццё чалавека аказваецца пазбаўленым сэнсу, Праўда, гэтыя прышчыны ў сучаснасці на першы план не ставіцца. Больш таго, царкоўнікі імкнуцца завуаліраваць іх.

В. ЯЦУК, дацэнт кафедры філасофіі. (Працяг будзе).

«Буравеснік рэвалюцыі». Гэтым словам мы вызначаем значэнне творчасці А. М. Горькага ў грамадскім і літаратурным жыцці Расіі на рубяжы XIX і XX стагоддзяў. Проза, драматычныя творы, публіцыстыка пісьменніка атрымалі прызнанне крытыкаў, заваявалі любоў чытачоў. Але шлях да прызнання і поспеху не быў лёгкім.

Біяграфія А. М. Горькага — гэта біяграфія чалавека з самых нізоў, з «дна» жыцця, які ўзаяўляў да найвышэйшых вяршынь. У гэтым сэнсе яна ўнікальная, але разам з тым і тыповая для таго часу, калі з'явілася цэлая плеяда людзей, якіх, расліскаўшыся ў хуткім бегу, ледзь не адзінай жменнай вынесла разам з Леніным на бераг рака гісторыі нашай» (Л. Ляонаў).

Мала радзіці бачыў у дзяцінстве Алёша Пешкаў, шмат — жорсткасці і знявагі. Але невычэрпная працоўнасць і ўсёпаглынаючая цяга да ведаў перамаглі ўсе перашкоды. Горкі ўступіў у літаратуру на рубяжы XIX—XX ст. у адзін з пераломных перыядаў у гісторыі Расіі. 1898 г. прынёс пісьменніку ўсе-расійскаму вядомасць. Кнігі, якія выйшлі ў гэтым годзе, былі сустрачы дзружным адбранаем крытыкі і чытачоў. Вось што пісаў С. Цвейг: «Цяжка апісаць, з якой стыхійнай сілай ужо першыя творы Горькага ўзрушылі Еўропу: быццам разарвалася заслона, трыснула сцяна, і ўсе са адзіўленнем, амаль са спалохам зразумелі, што ўпершыню загаварыла іншая, невядомая дагэтуль Расія, што гэты голас выходзіць з гіганцкіх сіснутых грудзей цэлага народа». Да слоў заставіўся адзін крок, але пакуль малады пісьменнік жыў у нястачы і вымушаны быў супрацоўнічаць у газеце «Нижегородский листок». У кожным яе нумары з'яўляўся фельетон ці заметка аўтара, які падпісваўся псеўданімам «І. Хл.» (Ігуудзііл Хламада), ці наогул быў без подпісу. У адной з яго заметак аб мясцовым музычным грамадстве былі такія словы: «...жыццё патрэбна менавіта цэльнай людзі, у грудзях якіх усім пацучцам ёсць месца, услякаям уражанню прастора і якія маглі б гучаць моцным і цэласным адказным гукам на «усе ўражаныя быццё». Як мне здаецца, гэтыя словы і пра самога Горькага, таму што яго творы заўсёды былі «моцным і цэласным адказным гукам» на ўсё, што адбываецца.

Ужо ў першых рамантычных творах Горкі прадказваў будучую рэвалюцыйную буру, у той жа час цікаваць пісьменніка былі

звернута і да свету людзей, якія апынуліся на «дне» жыцця («Чалкаш», «Канавал»). У гэтых творах гучаць ужо рэалістычныя ноты.

Пяру Горькага належаць не толькі выдатныя апавяданні, але і вялікія эпоічныя творы «Фама Гардзееў», «Справа Артамонавых», «Жыццё Кліма Самгіна». Апошні, які ахопліваў 40 гадоў рускай гісторыі, А. М. Горкі лічыў галоўнай справай свайго жыцця. Аб шматграннасці таленту пісьменніка сведчаць яго п'есы, якія ўвайшлі ў скарбніцу сусветнай драматургіі, публіцыстычныя цыклы, літаратурна-крытычныя нарысы.

З імем Горькага звязана цэлая эпоха ў рускай літаратуры — эпоха сацыялістычнага рэалізму. Горкі — заснавальнік новага метаду ў літаратуры. У гэтым велізарнае значэнне яго творчасці для далейшага развіцця не толькі рускай, але і сусветнай літаратуры.

«Пісьменнік-гуманіст», — гаворым мы аб Горкім. І сапраўды, галоўным аб'ектам яго творчасці быў Чалавек. Вось што пісаў Горкі К. П. Пятніцкаму: «...мая задача — абудзіць у чалавеку гордасць самім сабой, гаварыць яму аб тым, што ён у жыцці — самае лепшае, самае значнае, самае дарогае, святое і што акрамя яго няма нічога вартага ўвагі». Гэтыя словы могуць служыць ключом да ўсёй яго творчасці.

Увага да людзей адрознівала не толькі Горькага-пісьменніка, але і Горькага-чалавека. Ён заўсёды набліжаў да сябе юныя таленты, па-бацькоўску клапаціўся аб іх, бо ў іх бачыў надзею будучай Расіі.

Напярэдадні 120-гадовага юбілею карыфееў рускай саветскай літаратуры ў перыядычным друку былі цікавыя публікацыі, якія адкрывалі новыя грані асобы Горькага, малавядомыя моманты апошніх гадоў яго жыцця, неапублікаваныя раней артыкулы і пісьмы. Знаёмства з гэтым матэрыялам дапаможа нам яшчэ больш даведацца пра пісьменніка-гуманіста, яго творчасць — скарбніцу мудрасці і чалавечнасці.

Лёс літаратурнай спадчыны Горькага аказаўся шчаслівым. Яго творы ларанейшаму знаходзяць усё новых і новых паклоннікаў, прыцягваюць увагу літаратуразнаўцаў, не выходзяць са сцен тэатраў усюго свету. Сапраўды, геніяў стварае прырода, а класікаў — час.

Н. СТРЫЖАК,
студэнтка гр. Р-13 гісторыка-філалагічнага факультэта.

ВАСНЯНІК.

Фота А. Ульявічнай.

ПА РОЗНІЦЫ МЯЧОУ

У спартыўнай зале ўніверсітэта праведзены турнір па міні-футболу. У ім прынялі ўдзел каманды Віцебскага ветэрынарнага інстытута, ГПІ і ГДУ. Наш ўніверсітэт прадставілі два калектывы — зборная каманда і каманда замежных студэнтаў. Удзельніца выступіла зборная каманда ГДУ. Яна выйграла ў віцебчан з лікам 7:3, у замежных студэнтаў — 6:2 і закончыла матч унічыю з політэхнікамі — 3:3.

Напружана праходзіў матч паміж футбалістамі ГПІ і замежнымі студэнтамі ГДУ. Апошнія адкрылі лік. Аднак пасля адной з вострых атак політэхнікаў удалося зраўняць яго, а потым і забіць пераможны гол.

Па лепшай розніцы забітых і прапушчаных мячоў на пераае месца выйшла зборная каманда ГДУ. Студэнты-політэхнікі занялі другі радок у турнірнай табліцы, замежныя студэнты — трэці. Нашы госці — віцебчане аказаліся апошнімі.

М. КУЛЬБАКОУ,

АДСТУПІЛІСЯ

У г. Брэсце праведзены спарбярніцкі фехтавальшчыкаў па праграме спартакіады ВВУ рэспублікі. За перамогу ў асабістым і камандным заліках змагаліся мацнейшымі мушкетэрамі дзевяціцці калектываў. У асабістым спарбярніцтвах найбольш паспяхова выступілі студэнты факультэта фізыхавання Пётр Акулаў, Алена Сердзюкова, Галіна Максіменка.

У камандным баях вызначыліся рапрісты: жанчыны і мужчыны сталі бронзавымі прызёрамі спартакіады.

У агульным заліку каманда ГДУ заняла трэці радок у турнірнай табліцы. Наперадзе аказаліся адваедна спартсмены Беларускага інстытута фізічнай культуры і БДУ імя У. І. Леніна.

Нагадаем, што летас у аналагічных спарбярніцтвах нашы фехтавальшчыкі ў агульным заліку былі другімі. На гэты раз слабой выступілі шаблесты і аслабіла іслажысты на чале з майстрамі спорту СССР студэнтамі факультэта фізыхавання А. Стасенкам і І. Папуленкам.

В. ЛІСОУСКІ,
старшы выкладчык кафедры фізыхавання, трэнер.

ДЛЯ ДАВЕДАК АБ ВІСТАВКАХ

У інфармацыйную службу ўніверсітэта паступіў пералік мінжародных і замежных выставак, якія праводзяцца ў СССР. Жадаючыя могуць азнаёміцца з ім больш падрабязна ў інфармацыйнай службе ГДУ (першы вучэбны корпус, п. 3-14).

Ю. САЛЯНІКАЎ,
камісар Дружны на ахове прыроды, студэнт 4-га курса біялагічнага факультэта.

Аб праблемах Палескага рэіёна НЕ ЗАСТАНЕМСЯ РАЎНАДУШНЫМІ

Ва ўніверсітэце адбылася канферэнцыя «Прыпяць — рака ці канал будучыні?», на якой абмеркаваны пытанні, звязаныя з праектам абвалвання ракі Прыпяці і меліярацыяй Палесся. У яе рабоце прынялі ўдзел выкладчыкі, студэнты біялагічнага факультэта, а таксама будучыя гісторыкі і філалагі, выкладчыкі кафедры этыкі, астыкі і навуковага агляду. Адрэкалася канферэнцыя паказам дакументальнага фільма «Бераг белых буслоў», які расказвае аб прыгажосці і непаўторнасці Беларускага Палесся.

З паведамленнем «Дакастрычыцкі перыяд меліярацыі Палесся» выступіў студэнт 1-га курса біяфама С. Старычэна. Член штаба Дружны на ахове прыроды, лацікурсіца Р. Халадзіліна гаварыла аб тых праблемах, якія ўзніклі з праектам абвалвання р. Прыпяць, з асушальнай меліярацыяй Палесся.

Выступаючыя выказвалі свае пункты гледжання, прыводзілі пераканаўчыя прыклады нерэцэпцыйнага выкарыстання прыродных рэсурсаў.

Доктар біялагічных навук, прафесар В. П. Савіцкі ў сваім выступленні на канферэнцыі гаварыў аб тым, што ствараецца ўздоўж Прыпяці сістэмы польдэраў плануюцца для аховы населеных пунктаў ад паводкі. Але гэта, значнаў ён, прывядзе да змянення гідралагічнага рэжыму Прыпяці і пладзіруема польдэры толькі ў невялікай ступені знізіць пагрозу заталення паводкай населеных пунктаў. З другога боку, праект абвалвання ракі носіць месічны характар. Прыпяць упадае ў Днепр, а ён на сваім цячэнні на поўдзень забяспечвае землі, што прымякаюць да ракі, вадой. Абвала-

ванне толькі павялічыць недахоп вады, знізіць ураджай. Акрамя таго, польдэрныя сістэмы патрабуюць паліва, што звязана з немалымі затратамі энэргіі. Неабходна будзе ўзвядзенне новай электрастанцыі. Для падтрымання прадуктыўнасці польдэрных сістэм патрэбна вялікая колькасць угнаенняў, што звязана з рызыкай пападання іх у раку. Асушальныя меліярацыйныя работы прывялі ўжо і могуць прывесці да яшчэ большага пераасушэння глебы.

Кандыдат біялагічных навук Я. Е. Падутаў адзначыў у сваім выступленні, што ажыццяўленне праекта абвалвання прывядзе да амаль поўнага знікнення жывёльнага свету. Выжыць змогуць толькі некаторыя грызуны, птушкі, зямнаводныя.

Стварэнне польдэраў — вынік старых метадаў гаспадарання і скульшых стварэньняў. Гэту думку падкрэсліў на канферэнцыі доктар біялагічных навук Л. М. Самгіна, які вывучае расліннасць польдэраў. Галоўная мэта цяпер — інтэнсіфікацыя сельскай гаспадаркі, а робіцца ўсё наадварот. Асвоеная земля не выкарыстоўваецца, некаторыя засаджаюцца лесам. Пасля меліярацыйных работ асвойваюцца новыя землі, але павелічэння зямельных фондаў не адбываецца. Затым цяжкі паўтараецца ў той жа паслядоўнасці, і ўзнікае загаанмернае пытанне: «Да якога часу мы будзем разабрацца багачце намага раба?»

Адначасова са змяненнем флоры і фауны Палесся адбудуцца значныя гідрабіялагічныя змены. І на жаль, такія змены назіраюцца ўжо зараз. Гідрабіёлаг, кандыдат біялагічных навук І. Ф. Расапка адзначыла, што воды Прыпяці ў па-

чатку 60-х гадоў лічыліся адносна чыстымі. А сёння іх забрудненне мінеральнымі рэчывамі, якія траляюць у раку з палёў, прывяло да збяднення воднага насельніцтва і ў цэлым пагоршыўся санітарна-гідралагічны рэжым рэк, азёраў, вадаёмаў на Палессі. Абвалванне можна прывесці да павелічэння хуткасці цячэння вады амаль у два разы, што адмоўна адаб'ецца на жывёльным свеце, які насіляе раку.

Адзін з негатыўных прыкладаў вынікаў асушальнай меліярацыі прывёў на канферэнцыі трэцікурснік біяфама Аляксандр Навумчык. Ён быў сведкам пыльнай буры ў Столінскім раёне, дзе раней былі балоты. Знікла вада ў калодзежах, і для таго, каб паліваць палі, спатрэбілася буршчы артызанскія свідраваны.

На канферэнцыі вызначана шырока праграма дзеянняў у абарону прыродных багаццяў Беларускага Палесся. Была выпрацавана рэзалюцыя, якая, у прыватнасці, прадугледжвае зварот выкладчыкаў, студэнтаў ўніверсітэта ў дзяржаўныя органы краіны, нашай рэспублікі, да грамадскіх арганізацый з прапановай абмеркаваць пытанне па адмове ад праекта абвалвання Прыпяці і яе прытокі, які неабгрунтаванага з экалагічнага пункту гледжання і наносіць значныя непараўняныя страты рэгіёну. Вырашана шырока асвятляць пытанне, аб становішчы з Прыпяцю ў друку, па радыё, тэлебачанні, паліцоўка да гэтай работы дэпутатаў, членаў таварыства «Веды», шырокую грамадскасць і інш.

Ю. САЛЯНІКАЎ,
камісар Дружны на ахове прыроды, студэнт 4-га курса біялагічнага факультэта.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 3-11, тэл. 57-16-52.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, рэктарата, профсаюзнах камітэтаў, камітэта ЛКСМБ Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Гомельская фабрыка «Палесдрука» Дзяржаўнага ВССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю, Гомель, Савецкая, 1.

КЛІЧА ГАРМОНЬ ПЯВУЧАЯ

Гармонь — любімы інструмент на святых, вяселлях, гуляннях. Здаўна славіцца ён сваёй задушэўнасцю, таму любяць яго людзі, аддаюць яму ўсю душу. Спяшаюцца прасіваць прыпеўкі, патанцаваць, паслухаць добрага гарманіста ў вольны час у Доме культуры, клубе, там, дзе ўсім весела. Спяшаюцца на сустрачку з гармонікам, на сустрачку з добрымі людзьмі.

Здаўна славіцца сваімі талентамі, самабытнымі музыкантамі і выканаўцамі Гомельшчына. Тут праводзіцца раённая, занальная конкурсы гарманістаў, частушачнікаў, якія даюць магчымасць паслухаць ішых і сябе паказаць.

У канцы лютага на базе Гомельскага раённага Дома культуры прайшоў занальны агляд гарманістаў, а ў сакавіку — у Мазыры і Жлобне адбыліся заключныя этапы агляду-конкурсу. Прывемна адзначыць, што ў конкурсе прынялі ўдзел не толькі гарманісты-адзіночкі, але і сямейныя дуэты.

Агляд завершыцца 3-га красавіка абласным тэатральна-навым святам «Кліча гармонь півучая», які адбудзецца ў Палацы культуры і тэхнікі чыгуначнікаў імя У. І. Леніна. Пачатак — у 15 гадзін.

Запрашаем усіх жыхароў і гасцей горада на сустрачку з адной з цікавых сторакаў народнай культуры.

Л. ЧЭРЫН,
ст. інспектар абласнога ўпраўлення культуры.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат біялагічнага факультэта, кафедра заалогіі і аховы прыроды глыбока смуткуцца з выпадку смерці асістэнта названай кафедры БАСАВАЙ Дзюлы Аляксандраўны і выказваюць спачуванне сям'і памершай.

Рэктарат і партком ўніверсітэта, дэканат гістфіла, кафедры рускай і беларускай літаратуры выказваюць глыбокае спачуванне члену савета рэктарату ВВУ выкладчыку-пагадзішчыку ВОІНАВУ Мікалаю Мікалаевічу з выпадку напакіаўшага яго гора — смерці брата Віктара.

Рэдакцыя шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт» выказвае глыбокае спачуванне былому яе рэдактару ВОІНАВУ Мікалаю Мікалаевічу з выпадку напакіаўшага яго гора — заўчаснай смерці БРАТА.

Рэдакцыя шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт» выказвае глыбокае спачуванне былому яе рэдактару ВОІНАВУ Мікалаю Мікалаевічу з выпадку напакіаўшага яго гора — заўчаснай смерці БРАТА.

Рэдакцыя шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт» выказвае глыбокае спачуванне былому яе рэдактару ВОІНАВУ Мікалаю Мікалаевічу з выпадку напакіаўшага яго гора — заўчаснай смерці БРАТА.

Рэдакцыя шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт» выказвае глыбокае спачуванне былому яе рэдактару ВОІНАВУ Мікалаю Мікалаевічу з выпадку напакіаўшага яго гора — заўчаснай смерці БРАТА.

Рэдакцыя шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт» выказвае глыбокае спачуванне былому яе рэдактару ВОІНАВУ Мікалаю Мікалаевічу з выпадку напакіаўшага яго гора — заўчаснай смерці БРАТА.

Рэдакцыя шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт» выказвае глыбокае спачуванне былому яе рэдактару ВОІНАВУ Мікалаю Мікалаевічу з выпадку напакіаўшага яго гора — заўчаснай смерці БРАТА.

Рэдакцыя шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт» выказвае глыбокае спачуванне былому яе рэдактару ВОІНАВУ Мікалаю Мікалаевічу з выпадку напакіаўшага яго гора — заўчаснай смерці БРАТА.

Рэдакцыя шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт» выказвае глыбокае спачуванне былому яе рэдактару ВОІНАВУ Мікалаю Мікалаевічу з выпадку напакіаўшага яго гора — заўчаснай смерці БРАТА.

Рэдакцыя шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт» выказвае глыбокае спачуванне былому яе рэдактару ВОІНАВУ Мікалаю Мікалаевічу з выпадку напакіаўшага яго гора — заўчаснай смерці БРАТА.